

**СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
БЕОГРАД, УЛИЦА КНЕЗА МИХАИЛА бр. 35**

СТАТУТ

СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ

Београд, јун 2010. године

С А Д Р Ж А Ј

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

II ЧЛАНОВИ АКАДЕМИЈЕ

III ДЕЛАТНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА АКАДЕМИЈЕ

ОДЕЉЕЊА АКАДЕМИЈЕ
ОГРАНАК АКАДЕМИЈЕ
ЈЕДИНИЦЕ АКАДЕМИЈЕ
ЦЕНТРИ ЗА НАУЧНА ИСТРАЖИВАЊА
СЛУЖБА АКАДЕМИЈЕ

IV УПРАВЉАЊЕ АКАДЕМИЈОМ

СКУПШТИНА АКАДЕМИЈЕ
ПРЕДСЕДНИШТВО АКАДЕМИЈЕ
ИЗВРШНИ ОДБОР АКАДЕМИЈЕ
ПРЕДСЕДНИК АКАДЕМИЈЕ

V ЗАДУЖБИНЕ, ФОНДОВИ И ФОНДАЦИЈЕ

VI ИНСТИТУТИ АКАДЕМИЈЕ

VII СРЕДСТВА АКАДЕМИЈЕ

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

На основу чланова 24 и 45 Закона о Српској академији наука и уметности (*Службени гласник Републике Србије*, бр. 18, од 26. марта 2010. године), као и чланова 49 и 50 Статута Српске академије наука и уметности (број 153/1, од 20. фебруара 2002. године (пречишћен текст)), Скупштина Српске академије наука и уметности, на својој I редовној седници од 10. јуна 2010. године, доноси:

СТАТУТ СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Историјске претече и датум оснивања

Члан 1.

Источници Српске академије наука и уметности јесу: Друштво српске словесности, основано 19. новембра 1841. године (7. новембра 1841. године по старом календару), и Српско учено друштво, основано 29. јула 1864. године, који су претходили оснивању Српске краљевске академије 1. новембра 1886. године, а тиме и потоње Српске академије наука и уметности.

Као датум оснивања Српске академије наука и уметности (у даљем тексту: Академије) узима се 19. новембар 1841. године и он се уписује у одговарајући регистар.

Као Дан Академије прославља се 19. новембар.

Научни и уметнички статус и улога

Члан 2.

Српска академија наука и уметности највиша је научна и уметничка установа у Републици Србији.

Академија развија и подстиче науку, организује и унапређује основна и примењена научна истраживања, подстиче и унапређује уметничку делатност и тиме доприноси општем добру српског народа, државе и народа Републике Србије.

Примерним научним и уметничким радом својих чланова и њиховим учешћем у раду образовних, научних и уметничких установа, Академија доприноси привредном и културном развоју и угледу Републике Србије.

Академија је установа од посебног националног значаја.

Академија је једина установа која представља Републику Србију у међународним удружењима државних академија.

Правни статус и седиште

Члан 3.

Академија је правно лице.

Седиште Академије је у Београду.

Имовина

Члан 4.

Академија располаже непокретном и покретном имовином и носилац је, у складу са законом, права коришћења на непокретностима у државној својини.

Поред задужбина које је стицала још од свог оснивања, Академија управља новооснованим задужбинама, фондовима и фондацијама, који су јој поверени на управљање, или чији је она оснивач и располаже поклонима које јој подаре физичка и правна лица.

Самосталност и правна основа рада

Члан 5.

Академија је самостална установа којом управљају њени чланови.

Академија ради на темељу Закона о Српској академији наука и уметности, закона којим се уређује научноистраживачка делатност, овог Статута и других прописа.

Организација, начин рада и управљање уређују се, у складу са законом, овим Статутом и другим актима Академије.

Печат и амблем

Члан 6.

Академија има свој печат.

Печат Академије је округао и састоји се од амблема и текста.

Амблем чине штит с крстом и оцила, у чијој је позадини бакља. Амблем је окружен ловоровим венцем, увезаним у доњем делу траком, на којој је натпис САНУ. Око амблема је текст: Српска академија наука и уметности 1841.

Предмет рада

Члан 7.

Академија:

1. залаже се за слободу научног и уметничког рада;
2. подстиче научно и уметничко стваралаштво;
3. води бригу о српском језику и ћириличном писму;
4. обезбеђује својим члановима услове за научни, односно уметнички рад, и омогућава расправе о резултатима тога рада на научним скуповима и манифестацијама;
5. организује и обавља научна истраживања од значаја за друштвени, економски и културни развој земље;
6. разматра стање у области науке и уметности у Републици Србији и даје државним и другим органима и организацијама, по својој иницијативи или на њихов захтев, предлоге и мишљења о унапређењу науке, организацији научног рада, односно уметности и образовања, као и о примени достигнућа савремене науке и уметности;
7. на захтев надлежних органа и установа, учествује у утврђивању опште политике у области науке, културе, уметности и образовања у Републици Србији;
8. учествује у усаглашавању програма рада Академије с програмима установа и организација из области науке, уметности и културе с којима сарађује;
9. учествује, по потреби, у оцењивању резултата научног и уметничког стваралаштва;
10. стара се о развоју научног и уметничког подмлатка и помаже у усавршавању научника и уметника;
11. скупља, чува, сређује и проучава грађу из области науке и уметности;
12. издаје Речник Српске академије наука и уметности, стара се о изради Српске енциклопедије, израђује Национални дијалектолошки атлас и друге енциклопедије и речнике, стара се о објављивању критичких издања најзначајнијих научних и књижевних дела на српском језику, вредних историјских и музичких дела и најважнијих правних споменика, нарочито старијих;
13. издаје сталне и повремене публикације из области науке, културе и уметности, врши њихову продају, дистрибуира их и размењује их са организацијама и установама у земљи и иностранству;
14. организује научне скупове, саветовања и друге састанке научника и уметника из земље и иностранства;
15. организује саветовања и расправе о најважнијим стратешким питањима положаја српског народа и државе;
16. сарађује са страним академијама и међународним удружењима националних и државних академија;

17. посебно сарађује са Матицом српском и, у складу са споразумом Републике Србије и Републике Српске, Академијом наука и уметности Републике Српске;
18. сарађује са научним, културним, привредним и стручним организацијама и установама у земљи и иностранству;
19. обавља и друге послове утврђене Статутом Академије.

Задаци из претходног става разрађују се у дугорочном програму рада Академије и у другим програмима и плановима Академије и њеног Огранка.

О извршењу програма и планова рада стара се Председништво и о томе подноси извештај Скупштини Академије.

Јавност рада

Члан 8.

Делатност Академије је јавна.

Академија обавештава научну и ширу јавност о резултатима научног истраживања и научног и уметничког рада путем научних скупова, уметничких манифестација, стручних састанака и објављивањем Академијиних издања.

Библиотека, архивска и друга грађа коју Академија чува доступна је јавности на начин уређен посебним актом, који, у складу са законом и овим Статутом, доноси Председништво Академије.

Објављивање научних, односно уметничких резултата и проналазака врши се у складу са прописима о ауторским и сродним правима.

II. ЧЛАНОВИ АКАДЕМИЈЕ

Врсте чланова

Члан 9.

Чланови Академије су: редовни (академици), дописни и инострани.

Радни састав Академије чине редовни и дописни чланови.

Услови за избор чланова

Члан 10.

За редовног члана Академије може бити изабран дописни члан на основу изузетног доприноса у науци, односно уметности, оствареног како од избора за дописног члана Академије тако и у целокупном стваралаштву.

За дописног члана Академије може бити изабран држављанин Републике Србије, који се истакао изузетним научним, односно уметничким радом.

За иностраног члана Академије може бити изабран страни држављанин изузетно заслужан за општи напредак науке и уметности и за развој научних и уметничких веза између земље у којој делује и Републике Србије.

Мерила за утврђивање изузетног доприноса науци и уметности

Члан 11.

Изузетан допринос науци подразумева оригиналне истраживачке резултате и на њима засноване радове, високо оцењене у земљи и иностранству, којима се битно унапређује спознаја у одговарајућој научној области.

Изузетан допринос уметности подразумева врхунско стваралаштво које садржи нове, оригиналне облике израза и имагинације.

Предлози за избор редовних и дописних чланова

Члан 12.

Предлоге за избор редовних и дописних чланова могу подносити:

1. одељења Академије за кандидате из области наука и уметности којима се дато одељење бави;
2. Огранак Академије за кандидате из свих области наука и уметности;
3. три члана Академије за кандидате из области наука и уметности којима се предлагачи баве.
За редовне чланове предлог могу подносити редовни чланови.
За дописне чланове предлог могу подносити и редовни и дописни чланови, а уколико су предлагачи из различитих одељења, у предлогу се одређује у којем ће се одељењу одлучивати о подршци и избору предложеног кандидата;
4. одбор Академије који чине најмање три члана Академије из области наука, односно уметности којима се бави предложени кандидат за дописног члана уз одређивање у којем ће се одељењу одлучивати о подршци и избору предложеног кандидата, односно најмање три редовна члана из области наука, односно уметности којима се бави предложени кандидат за редовног члана;
5. сенати универзитета за области наука које се негују на датом универзитету;
6. изборна и наставно-научна већа факултета и високих војних школа за области наука које се негују на датом факултету, односно високој војној школи;
7. изборна и наставно-уметничка већа уметничких факултета и академија за области уметности које се негују на датом факултету, односно академији;
8. научна већа института, регистрованих у министарству за научноистраживачку делатност, за области наука којима се дати институт бави;
9. највиши органи управљања научних друштава и удружења регистрованих у министарству за научноистраживачку делатност и њима одговарајућа удружења уметника, за области уметности за које су дато друштво или удружење основани.

Предлози из става 1 тачке 3-9 подnose се до краја марта у изборној години и треба да садрже све елементе наведене у члану 18 овог Статута.

Предлози високошколских и научних установа и научних друштава и удружења уметника

Члан 13.

Одлуку о предлогу установа и удружења наведених у члану 12, тачке 5–9 доноси највиши орган те установе односно удружења.

Уз предлог за избор доставља се потписан и оверен записник који садржи списак свих присутних са навођењем њихових наставних, односно научних звања, сажет приказ расправе која је вођена и резултате гласања.

Одговарајуће одељење Академије, на основу образложеног мишљења двојице својих чланова, тајно гласа о сваком поднетом предлогу одговарајућих високошколских и научних установа, и научних друштава и удружења уметника.

Изборној скупштини Академије упућују се на разматрање и одлуку само они предлози које у одговарајућем одељењу подржи најмање једна трећина присутних чланова.

Предлози за избор иностраних чланова

Члан 14.

На предлог одељења и Огранка Академије, Председништво предлаже Скупштини избор иностраних чланова.

Избор иностраних чланова врши се тајним гласањем.

У изборној години свако одељење, односно Огранак Академије, може предложити само једног кандидата за иностраног члана.

Приликом предлагања иностраних чланова предност ће имати они кандидати који су већ чланови својих државних односно националних академија.

Предкандидациони поступак у Огранку и одељењима Академије

Члан 15.

У години која претходи избору нових чланова Академије, одељења и Огранак Академије могу предложити потенцијалне кандидате, сачинити њихову листу и спровести неформално изјашњавање својих чланова на начин који одељење односно Огранак Академије сматра примереним.

Зависно од области науке, односно уметности којима се баве, одељења могу утврдити начин уједначеног представљања научног, односно уметничког доприноса потенцијалних кандидата, као што су једнообразни биографски и библиографски подаци и сажети приказ највреднијих научних, односно уметничких дела.

Расправа о кандидатима за избор

Члан 16.

О могућим кандидатима за дописне чланове расправља се на посебној седници одељења, односно Огранка Академије.

О кандидатима за редовне чланове расправља се на посебној седници редовних чланова одељења, односно Огранка Академије.

Ове седнице држе се до краја марта у изборној години.

Претходно одређивање кандидата и састављање реферата, односно давање мишљења о њима

Члан 17.

На седницама током маја у изборној години, одељења, односно Огранак Академије тајним гласањем и већином гласова, одређују своје кандидате и истовремено именују комисије од по три члана Академије за писање реферата о сваком кандидату понаособ.

Комисије за кандидате за редовне чланове чине само редовни чланови, док у комисије за дописне и иностране чланове могу бити именовани и редовни и дописни чланови.

На поменутих седницама одељења именују комисије од по два члана, у одговарајућем саставу из претходног става, које ће дати своје мишљење за избор редовних и дописних чланова које су поднели остали предлагачи, наведени у члану 12, тачке 5–9 овог Статута.

Садржина реферата о кандидатима

Члан 18.

Реферати о кандидатима садрже основне биографске и библиографске податке о раду кандидата, систематизован преглед и оцену његових радова и њихових резултата, нарочито оних који представљају изузетно достигнуће у науци, односно уметности, као и подробно образложење предлога.

Избор кандидата на седници одељења, односно Огранка Академије

Члан 19.

На својим седницама током јуна у изборној години, одељења, односно Огранак Академије одлучују о поднетим рефератима, односно мишљењима именованих комисија.

За пуноважно одлучивање о кандидатима за дописне и иностране чланове неопходно је присуство већине од укупног броја чланова одељења, односно Огранка Академије, умањеног бројем чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који због болести, дужег одсуствовања или из других оправданих разлога нису дуже од годину дана учествовали у раду одељења, уколико они не присуствују седници одељења.

Одлука о прихватању предлога за избор кандидата донета је када се за њу, тајним гласањем, изјасни најмање две трећине присутних чланова.

Ако у првом кругу гласања ниједан кандидат не добије потребну већину гласова, на истој седници одељења, односно Огранка Академије, одржава се други круг гласања у коме се на изборну листу

стављају сви кандидати који су у првом кругу добили више од половине гласова присутних чланова.

Истоветна правила у погледу кворума и потребне већине примењују се и приликом одлучивања о кандидатима за редовне чланове на седницама којима присуствују само редовни чланови.

Огранак Академије своју Одлуку о прихватању предлога за избор кандидата доставља одељењима Академије (заједно са тим предлозима).

Одељења двотрећинском већином присутних чланова тајним гласањем одлучују о подршци предлозима Огранка Академије, тројице чланова Академије и одбора Академије из члана 12, тачке 2, 3 и 4 Статута, као и предлозима одговарајућих органа установа и удружења наведених у члану 12, тачке 5–9 Статута.

Достављање предлога за избор Председништву

Члан 20.

Најкасније до 1. јула у изборној години, одељења достављају Председништву Академије своје предлоге за избор кандидата, који су на основу реферата прихваћени већином из члана 19 овог Статута, као и мишљења о осталим предлозима које су поднели овлашћени предлагачи из члана 12 овог Статута (заједно са тим предлозима).

Конференција чланова Академије

Члан 21.

Током октобра у изборној години одржава се Конференција чланова Академије.

На Конференцији известиоци одељења подносе извештај о целокупном поступку избора у одељењу и резултатима гласања, као и сажети приказ радова сваког кандидата понаособ, којег је предложило одељење, Огранак Академије и овлашћени предлагач из члана 12 овог Статута.

Председништво Академије износи своју оцену поступка кандидовања и саопштава статистичке податке о броју чланова Академије и појединих одељења.

Конференција разматра извештаје одељења и Председништва и с нарочитом пажњом расправља о сразмери броја кандидата између појединих одељења, имајући на уму неопходност равнотеже у саставу чланства из члана 28 овог Статута.

Конференција може донети закључке с којима се упознају сви чланови Академије.

Обавештавање јавности о предложеним кандидатима

Члан 22.

Председништво Академије обавештава јавност о одлукама одељења из члана 20 овог Статута и те одлуке, реферате и мишљења о предложеним кандидатима ставља на увид јавности, најмање 20 дана пре избора.

У дневној штампи се оглашава где је и када је изборна грађа изложена на увид.

Достављање предлога за избор Изборној Скупштини

Члан 23.

Предлози за избор чланова достављају се свим члановима Академије у радном саставу, најмање 15 дана пре Изборне скупштине.

Предлозима се прилажу реферати, односно мишљења о кандидатима, библиографија објављених радова и извод одлуке о кандидовању.

У посебном прилогу члановима се достављају статистички подаци о броју чланова Академије и појединих одељења, као и евентуални закључци Конференције чланова Академије.

Приговори на реферате

Члан 24.

Установе, удружења и грађани појединци подносе Председништву Академије у писаној форми

приговоре на реферате за избор кандидата и на мишљења одељења.

Председништво Академије обавештава Изборну скупштину о поднетим приговорима и даје мишљење о њима, на основу консултација са референтима.

Начин рада и одлучивања Изборне скупштине

Члан 25.

Чланове Академије бира Скупштина Академије на посебној седници (у даљем тексту: Изборна скупштина).

Изборна скупштина се може одржати ако је присутно више од половине укупног броја чланова у радном саставу, умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који због болести, дужег одсуствовања или других оправданих разлога нису дуже од годину дана учествовали у раду Академије, уколико они не присуствују Скупштини.

Списак таквих чланова утврђује Скупштина на предлог Извршног одбора Академије, поднет на основу извештаја одељења.

Редовни чланови бирају се већином гласова свих редовних чланова, умањеног бројем оних редовних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који због болести, дужег одсуствовања или других оправданих разлога нису дуже од годину дана учествовали у раду Академије, уколико они не присуствују Скупштини, а дописни и инострани чланови већином гласова свих редовних и дописних чланова умањеног бројем оних чланова у радном саставу који су стално настањени у иностранству, као и чланова који због болести, дужег одсуствовања или других оправданих разлога нису дуже од годину дана учествовали у раду Академије, уколико они не присуствују Скупштини.

Избор чланова Академије обавља се тајним гласањем.

Време одржавања Изборне скупштине

Члан 26.

Изборна скупштина одржава се по правилу у новембру сваке треће године.

Председништво објављује најмање десет месеци раније дан када ће се одржати Изборна скупштина и утврђује датуме до којих се морају обавити поједине изборне радње.

Спровођење гласања и утврђивање резултата гласања

Члан 27.

Изборна скупштина бира из реда чланова Академије Изборну комисију која спроводи гласање и утврђује резултате гласања за избор чланова Академије.

На основу писаног извештаја, председник Изборне комисије саопштава резултате избора.

Равнотежа у саставу чланства

Члан 28.

Приликом предлагања и избора нових чланова водиће се рачуна о томе да се остварује равнотежа између појединих области наука и уметности, а посебно између броја чланова из друштвених и хуманистичких, с једне, и природних и техничких наука, с друге стране, као и између појединих одељења.

Уколико неко одељење има знатно мање чланова од просечног броја чланова у другим одељењима, приликом предлагања и избора нових дописних чланова посебна пажња поклањаће се превазилажењу оваквог стања.

Права и дужности чланова Академије

Члан 29.

Чланови Академије имају права и обавезе утврђене законом и овим Статутом, а нарочито:

1. да доприносе науци или уметности и да за тај рад добијају помоћ од Академије;
2. да бирају и да буду бирани у органе Академије;

3. да буду чланови Огранка, одељења, одбора и других радних тела Академије;
4. да обавештавају одељења о раду органа и радних тела Академије у којима представљају своје одељење;
5. да дају предлоге за нове делатности Академије;
6. да представљају Академију када им органи Академије то повере;
7. да обављају послове које им органи Академије повере;
8. да добију посебан знак и легитимацију Академије.

Одељење може, према својој оцени и из оправданих разлога, ослободити свога члана појединих обавеза у Академији, при чему се не дира у статус члана и његова права.

Права иностраних чланова Академије и чланова ван радног састава

Члан 30.

Инострани чланови Академије и чланови ван радног састава имају право да учествују у раду Академије на унапређивању науке, односно уметности у одељењима, Огранку Академије и на седници Скупштине, али без права учешћа у одлучивању.

Представљање новоизабраних чланова Академије

Члан 31.

На посебном скупу одељења, као и Огранка Академије, који се одржава после избора нових чланова, новоизабрани дописни чланови држе приступно предавање.

Новоизабраним дописним члановима уручује се повеља о чланству и посебан знак Академије, по правилу приликом прославе Дана Академије.

Новоизабрани редовни чланови пред посебним јавним скупом Академије држе писану приступну беседу, која треба да буде ново дело или да садржи нове научне резултате. Уместо беседе, књижевници могу прочитати своје ново књижевно дело, док ликовни уметници могу да изложе, а композитори да изведу неко од својих нових остварења.

Скупови из става 3 овог члана држе се по правилу у року од годину дана од дана избора.

На истом скупу новоизабраним редовним члановима Академије уручују се повеља о чланству и посебан знак Академије.

Академијска награда

Члан 32.

Редовним и дописним члановима Академије припада академијска награда као вид друштвеног признања, сходно члану 15 Закона о Српској академији наука и уметности (*Службени гласник Републике Србије*, бр. 18, од 26. марта 2010. године).

Спољни сарадници Академије

Члан 33.

У извршавању задатака Академије учествују, поред њених чланова, и други научници, истакнути стручњаци и уметници чија се права и дужности уређују општим актима Академије.

III. ДЕЛАТНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА АКАДЕМИЈЕ

Место делатности Академије

Члан 34.

Делатност Академије обавља се у седишту Академије, у Огранку Академије, у јединицама Академије изван њеног седишта и у центрима за научна истраживања.

ОДЕЉЕЊА АКАДЕМИЈЕ

Члан 35.

Одељења се, на темељу Статута оснивају за једну или више сродних наука и уметности. Одељења су основни носиоци научног и уметничког рада Академије и њених чланова. Академија има:

1. Одељење за математику, физику и гео-науке,
2. Одељење хемијских и биолошких наука,
3. Одељење техничких наука,
4. Одељење медицинских наука,
5. Одељење језика и књижевности,
6. Одељење друштвених наука,
7. Одељење историјских наука,
8. Одељење ликовне и музичке уметности.

Унутрашња организација и облици рада одељења

Члан 36.

Одељења се могу, у случају потребе, поделити на одсеке као облик рада чланова одељења који се баве појединим гранама науке, односно уметности.

У оквиру одељења образују се одбори, комисије и групе, у које, осим чланова Академије, могу ући научници, уметници и стручњаци изван састава Академије.

Састав одељења

Члан 37.

Одељења Академије, наведена у члану 35 овог Статута, чине сви чланови Академије који се баве наукама, односно уметностима за које је одељење основано.

Новоизабрани члан постаје члан оног одељења у којем је одлучивано о његовом избору.

Члан Академије може, на свој захтев, да учествује без права одлучивања у раду и других Академијиних одељења, уз њихову сагласност, ако се бави одговарајућом науком, односно уметношћу.

Оснивање нових, спајање или укидање постојећих одељења

Члан 38.

Статутом Академије могу се оснивати нова, спајати или укидати постојећа одељења и одређивати њихов делокруг рада.

Оснивање нових, спајање и укидање постојећих одељења обавља Скупштина на образложен предлог Председништва Академије.

Овај предлог Председништво подноси на своју иницијативу, на захтев једног или више одељења, или на захтев најмање пет редовних и дописних чланова Академије.

Захтев за оснивање, спајање или укидање одељења подноси се Председништву у писаном облику и с потребним образложењем.

Поступак утврђивања предлога за оснивање нових, спајање или укидање постојећих одељења

Члан 39.

О основаности захтева и предлога Скупштини за оснивање, спајање или укидање одељења, Председништво одлучује по саслушању мишљења свих заинтересованих одељења и том приликом узима у обзир и појединачна мишљења чланова Академије.

Уз предлог за оснивање, спајање или укидање одељења, Председништво подноси Скупштини захтев предлагача, као и сва мишљења о томе.

Ако Председништво не усвоји захтев за оснивање, спајање или укидање одељења,

подносиоци захтева могу свој захтев, поднети непосредно Скупштини Академије, а у таквом случају Председништво је дужно да Скупштини образложи одлуку којом не усваја такав захтев.

Општи програм рада одељења

Члан 40.

Одељења организују рад у области наука и уметности на основу програма рада Академије.

У одељењима се саопштавају и приказују научни и уметнички радови чланова одељења и других научника и уметника, расправља о тим радовима и одлучује о њиховом објављивању.

У одељењима се расправља о основним питањима из области наука и уметности којима се она баве и о раду Академије уопште и усвајају одговарајући закључци.

Учешће одељења у сарадњи са другим установама

Члан 41.

Одељења могу сарађивати с другим академијама наука, универзитетима, факултетима, научним, уметничким и другим организацијама у земљи и иностранству.

Програм сарадње утврђују одговарајући органи Академије.

Учешће одељења у раду заједничких тела академија и других установа

Члан 42.

Одељења могу учествовати у раду заједничких тела академија наука и других установа и организација и за своје представнике одређују по правилу своје чланове, а по потреби и друге истакнуте научнике и уметнике.

Програм учешћа утврђују одговарајући органи Академије.

Делокруг рада одељења

Члан 43.

Ради остварења својих задатака одељење првенствено:

1. саставља програм свог рада, стара се о његовом извршењу и, посредством Председништва, подноси Скупштини годишњи извештај;
2. на захтев Председништва даје мишљења и објашњења о појединим питањима;
3. одређује рецензенте, првенствено из реда чланова одељења, за радове достављене Академији ради објављивања у њеним издањима и на основу писаних рецензија доноси одлуку;
4. препоручује Председништву објављивање или откуп радова примљених у одељењу;
5. организује и предлаже Председништву истраживање научних проблема за које је потребна сарадња више одељења;
6. предлаже Председништву оснивање, реорганизовање и укидање одсека у своме саставу;
7. разматра и одобрава програме рада одсека, одбора, комисија, група и других радних тела у саставу одељења, разматра извештаје о њиховом раду и усваја их;
8. предлаже Председништву организовање научних скупова, саветовања, расправа за округлим столом, предавања, изложби и других скупова и акција;
9. подноси Председништву, односно Управном одбору Академијиног Фонда за научна истраживања, захтеве за обезбеђивање средстава за научни и уметнички рад и остале потребе одељења, одсека, одбора, комисија, група и других радних тела у саставу одељења;
10. бира секретара одељења и његовог заменика;
11. предлаже Председништву своје представнике на скуповима и састанцима научника и уметника у земљи и иностранству;
12. обавља и друге послове.

Скуп одељења

Члан 44.

Одељење ради на својим скуповима.

Скуп одељења чине сви чланови одељења.

Скуп одељења састаје се, по правилу, једном месечно.

Скуп одељења пуноважно решава када је присутно више од половине укупног броја чланова одељења у радном саставу, умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који због болести, дужег одсуствовања или из других оправданих разлога нису дуже од годину дана учествовали у раду одељења, уколико они не присуствују том скупу.

Одлуке и закључке скуп доноси већином гласова присутних чланова.

Забрана стварања материјалних обавеза

Члан 45.

Одељења не могу стварати материјалне обавезе за Академију.

Избор секретара одељења

Члан 46.

Секретара одељења из реда редовних чланова бирају тајним гласањем чланови одељења.

Секретари одељења бирају се на четири године.

Секретар обавља дужност од дана избора у одељењу.

Одељење може разрешити дужности секретара и пре истека рока на који је изабран.

Делокруг рада секретара одељења

Члан 47.

Секретар одељења организује рад одељења у складу са Законом о Српској академији наука и уметности, овим Статутом и другим општим актима Академије.

Секретар представља одељење и обавештава Председништво и Скупштину о свим пословима одељења.

Секретар одељења се стара о припреми скупова одељења, сазива и води те скупове и извршава усвојене одлуке и закључке.

Секретар, по правилу, уређује издања одељења и доставља их Издавачком одбору Председништва. За уреднике појединих издања одељење може одредити и друге чланове одељења.

Секретар одељења обавља и друге послове у вези с радом одељења.

У хитним случајевима секретар може донети одлуку за коју је надлежно одељење, уз обавезу да своју одлуку поднесе одељењу на првом наредном скупу на сагласност.

Заменик секретара одељења

Члан 48.

Секретар одељења има заменика, којег на период од четири године тајним гласањем, бира скуп одељења из својих редова.

Заменик помаже секретару у раду и замењује га у случају одсуства или спречености.

Одсеци одељења

Члан 49.

Одељења могу имати одсеке.

Радам одсека руководи члан кога одреди скуп одељења.

Састанци одсека одржавају се по потреби.

Одељења са сложеном структуром чланова могу поверити својим одсецима предходно

предлагање кандидата за избор у чланство Академије и неформално изјашњавање о њима.

Одсеци подносе одељењу редовне годишње, а по потреби и повремене извештаје о своме раду.

Секретар одељења може учествовати у раду свих одсека одељења.

Одбори и комисије одељења

Члан 50.

Одељења могу имати одборе, комисије, групе и друга радна тела у којима се обављају научни рад и уметничка делатност.

На предлог одељења, Извршни одбор Академије именује чланове тела из претходног става из реда чланова одељења и других научника, истакнутих стручњака и уметника.

У одлуци о оснивању ових тела садржане су ближе одредбе о њиховом раду.

Средства за рад одбора, комисија, група и других радних тела обезбеђују се, по правилу, у Академијином Фонду за научна истраживања.

Посебна радна тела одељења

Члан 51.

За обављање одређеног посла или задатка у надлежности одељења секретар одељења може, по одлуци одељења, образовати посебна радна тела, у која се именују чланови одељења и други научници и стручњаци.

Секретар одељења може и сам образовати тела из претходног става, уз обавезу да своју одлуку поднесе одељењу на потврду на првом наредном скупу.

Скупови које организује одељење

Члан 52.

За организовање научних скупова, саветовања, расправа за округлим столом и других скупова, одељење, уз сагласност Извршног одбора Академије, образује Организациони одбор.

Председника Организационог одбора одређује одељење из реда чланова Академије.

Организациони одбор разрађује концепцију и садржај скупа и утврђује предрачун средстава за одржавање скупа.

По завршетку скупа, Организациони одбор подноси заинтересованим одељењима и Председништву извештај о току и резултатима скупа, као и преглед утрошених финансијских средстава.

Објављивање радова са скупа

Члан 53.

Организациони одбор се преображава у Редакциони одбор и, уз помоћ Службе Академије, припрема издања у вези са радом скупа.

Свако издање објављује се у складу са Правилником о издавачкој делатности Академије.

ОГРАНАК АКАДЕМИЈЕ

Члан 54.

Академија има Огранак са седиштем у Новом Саду и он је њен саставни део.

Огранак Академије организује истраживања и друге активности у области научног и уметничког стваралаштва у оквиру задатака Академије наведених у члану 7 овог Статута, а посебно везаним за подручје Војводине.

Састав Огранка Академије

Члан 55.

У састав Огранка Академије улазе чланови Академије који живе или раде у Војводини. У активностима Огранка Академије могу учествовати и остали чланови Академије.

Организација и начин рада Огранка Академије

Члан 56.

Организација и рад Огранка Академије уређују се Правилима Огранка Академије, која морају бити у складу са Статутом Академије.

Правила се доносе на скупу свих чланова Огранка Академије.

Правила Огранка Академије потврђује Председништво Академије.

Руковођење радом Огранка Академије

Члан 57.

Радом Огранка Академије руководи Извршни одбор Огранка Академије на чијем је челу председник Огранка Академије.

Чланови Извршног одбора Огранка Академије и председник Огранка Академије бирају се тајним гласањем на скупу свих чланова Огранка Академије, већином од укупног броја свих чланова Огранка Академије, умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који због болести, дужег одсуствовања или других оправданих разлога нису дуже од годину дана учествовали у раду Огранка Академије, уколико они не присуствују том скупу.

Чланови Извршног одбора Огранка Академије и председник Огранка Академије бирају се на период од 4 године.

Средства за рад Огранка Академије

Члан 58.

Средства за рад Огранка Академије утврђују се и распоређују као посебна позиција у финансијском плану Академије.

ЈЕДИНИЦЕ АКАДЕМИЈЕ

Члан 59.

Академија у свом саставу има следеће јединице: Архив, Библиотеку, Галерију ликовне и музичке уметности, Галерију науке и технике и Архив у Сремским Карловцима који је на старању Академије на основу споразума са Српском православном црквом.

Јединицама из става 1 овог члана руководе њихови управници.

Архив Академије

Члан 60.

Архив Академије:

1. прикупља, чува, обезбеђује, сређује и обрађује архивску научно-културну грађу, као и научно-културну заоставштину чланова Академије;
2. израђује научноинформативна средства (каталоге, инвентаре, водиче, регеста, пописе, индексе и др.) о грађи за потребе научноистраживачког рада;
3. објављује, у складу са Правилником о издавачкој делатности Академије, систематски сређену грађу, средства научног обавештавања о грађи, научне и стручне радове на основу грађе и друге радове;
4. сходно Правилнику о раду Архива и у складу са прописима, сређену грађу, намењену јавној употреби, ставља на коришћење заинтересованима.

Библиотека Академије

Члан 61.

Библиотека Академије:

1. прибавља, чува, библиотечки обрађује, и сходно Правилнику о раду Библиотеке, ставља на употребу читаоцима књиге, часописе, новине и други материјал из својих фондова;
2. размењује издања Академије и обавља међубиблиотечку позајмицу са одговарајућим установама и организацијама у земљи и иностранству;
3. израђује опште и специјалне каталогне својих фондова, библиографије чланова Академије, библиографски попис приноса и других публикација из своје делатности;
4. прибавља документацију потребну за научни и уметнички рад, обезбеђује и пружа научна обавештења за потребе научног рада и уметничке делатности у Академији;
5. прима, обрађује и обезбеђује смештај библиотека које завештањима или на други начин дођу у посед Академије.

Галерија ликовне и музичке уметности и Галерија науке и технике

Члан 62.

Галерија ликовне и музичке уметности и Галерија науке и технике, према програму који утврђује Савет галерије:

1. организују изложбе, чији је циљ да представе јавности најзначајнија достигнућа из разних области науке и уметности;
2. старају се о штампању издања у вези са изложбама (каталога, монографија и другог);
3. организују предавања у вези са изложбама;
4. чувају и сређују уметничка дела и предмете од значаја за науку и технику у поседу Академије;
5. сарађују са сродним установама.

Начин управљања јединицама Академије

Члан 63.

Радам јединица Академије руководе управници које, по правилу из реда чланова Академије, именује Председништво.

Јединице Академије имају стручне савете, у чији састав улазе чланови Академије, које именује Председништво.

Свако одељење Академије представљено је у стручном савету са по једним чланом, који се именује на период од четири године, док је управник јединице Академије по положају члан стручног савета.

Састав и начин именовања стручног савета Архива у Сремским Карловцима утврђује се уговором између Академије и Српске православне цркве.

Радам стручног савета руководи председник, којег чланови Савета бирају из својих редова.

Концертна делатност Академије

Члан 64.

Академија, старањем свог Одељења ликовне и музичке уметности, организује у Галерији ликовне и музичке уметности или на другом месту концерте и одговарајуће приредбе.

ЦЕНТРИ ЗА НАУЧНА ИСТРАЖИВАЊА

Оснивање центара за научна истраживања

Члан 65.

Уговором Академије са другим правним лицима могу се, уз сагласност Владе Републике Србије, у земљи и иностранству образовати центри за научна истраживања са својством правног лица.

Иницијативу и елаборат о оправданости са целокупном документацијом потребном за образовање и рад центра, одељења достављају Председништву.

Председништво предлаже Скупштини Академије доношење одлуке о образовању центра за научна истраживања.

Центри за научноистраживачки рад изван Београда

Члан 66.

Академија има центре за научноистраживачки рад у Крагујевцу и Нишу.

СЛУЖБА АКАДЕМИЈЕ

Члан 67.

Стручне, административно-техничке, финансијске, правне, опште и друге послове за потребе Академије обавља Служба Академије.

Запослени у Служби остварују своја права и обавезе у складу са законом, другим прописима, овим Статутом и другим актима Академије.

Управник послова

Члан 68.

Управник послова обавља следеће послове:

1. заступа Академију на основу овлашћења председника Академије;
2. руководи Службом Академије и организује њен рад у складу са општим актима Академије, закључцима и одлукама Председништва и Извршног одбора Академије;
3. припрема материјал за седнице Скупштине, Председништва и Извршног одбора Академије и стара се о извршавању њихових одлука и закључака;
4. подноси Скупштини Академије годишњи извештај о раду Службе Академије, а на захтев органа Академије и повремене извештаје о раду те Службе;
5. одлучује о правима и обавезама из радног односа запослених у Академији у складу са законом и општим актима Академије;
6. обавља и друге послове предвиђене законом и Статутом Академије.

Уговор о раду управника послова

Члан 69.

Права и обавезе управника послова уређују се посебним уговором између Академије и управника послова.

Избор управника послова

Члан 70.

Управника послова, на основу јавног конкурса, бира Председништво Академије.

Управник послова ступа на дужност кад одлука о избору постане коначна.

Управник послова бира се на четири године, са могућношћу реизабирања.

За управника послова може бити изабран дипломирани правник са положеним правосудним испитом, који има осведочене способности за руковођење већом организационом јединицом и који влада најмање једним светским језиком, што доказује одговарајућим документом.

Управник послова може имати заменика и помоћнике.

IV. УПРАВЉАЊЕ АКАДЕМИЈОМ

Органи Академије

Члан 71.

Органи Академије јесу: Скупштина, Председништво, Извршни одбор и председник Академије.

СКУПШТИНА АКАДЕМИЈЕ

Састав Скупштине

Члан 72.

Скупштина је највиши орган управљања Академијом.
Скупштину сачињавају сви редовни и дописни чланови Академије.

Надлежност Скупштине

Члан 73.

Скупштина:

1. доноси Статут Академије и одлучује о његовим изменама и допунама;
2. утврђује програм рада Академије;
3. утврђује предлог програма научноистраживачког рада у складу са законом који уређује научноистраживачку делатност;
4. разматра основна питања рада Академије и одлучује о њима;
5. на образложен предлог Председништва Академије, доноси одлуку о оснивању нових, спајању и укидању постојећих одељења;
6. доноси одлуку о образовању центара за научна истраживања;
7. доноси одлуку о оснивању нових института, о преузимању оснивачких права над постојећим институтима, као и о престанку оснивачких права над појединим институтима;
8. бира чланове Академије;
9. бира и разрешава председника, потпредседнике, генералног секретара и чланове Председништва Академије;
10. потврђује избор председника Огранка Академије;
11. потврђује избор секретара и заменика секретара одељења;
12. именује Управни одбор Академијиног Фонда за научна истраживања;
13. именује чланове Комисије за задужбине;
14. бира чланове Финансијског одбора;
15. потврђује Финансијски план, Завршни рачун и извештај о попису имовине;
16. обавља и друге послове одређене законом и овим Статутом.

Начин рада и одлучивања Скупштине

Члан 74.

Скупштина се сазива најмање једанпут годишње.

Скупштину сазива председник Академије на своју иницијативу, на иницијативу Председништва, на предлог два одељења или на предлог најмање 40 редовних и дописних чланова.

Редовну годишњу Скупштину отвара председник Академије својом беседом.

Скупштина се може одржати ако је присутно више од половине укупног броја чланова у радном саставу, умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који због болести, дужег одсуствовања или из других оправданих разлога нису дуже од годину дана учествовали у раду Академије, уколико они не присуствују Скупштини.

Списак таквих чланова утврђује Скупштина на предлог Извршног одбора Академије, поднет на основу извештаја одељења.

Статут Академије и његове измене и допуне доносе се већином гласова чланова радног састава

Академије, умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који због болести, дужег одсуствовања или из других оправданих разлога нису дуже од годину дана учествовали у раду Академије, уколико они не присуствују Скупштини, а остале одлуке, уколико овим Статутом није другачије одређено, већином гласова присутних.

Избор председника Академије, потпредседника, генералног секретара и чланова Академије обавља се тајним гласањем, док се све остале одлуке доносе јавним гласањем, уколико Скупштина не одреди другачије.

Рад Скупштине је јаван, уколико Скупштина не одреди другачије.

Радна тела Скупштине

Члан 75.

За рад на појединим питањима из свог делокруга и за извршење одређеног задатка или посла Академије, Скупштина може оснивати одборе, сталне или повремене комисије и друга радна тела.

Положај и надлежност ових радних тела одређују се одлуком о оснивању.

Скупштина има: Управни одбор Академијиног Фонда за научна истраживања, Финансијски одбор и Комисију за задужбине.

Управни одбор Академијиног Фонда за научна истраживања

Члан 76.

Академијиним Фондом за научна истраживања управља Управни одбор.

На предлог Председништва Управни одбор именује Скупштина Академије.

Управни одбор чине председник Одбора, представник Извршног одбора Огранка Академије, секретари одељења и по један представник сваког одељења.

Управним одбором руководи један од потпредседника Академије.

Ближе одредбе о задацима и пословању Фонда доноси Председништво посебним правилником.

Финансијски одбор

Члан 77.

Академија има Финансијски одбор од пет чланова, које, на предлог Председништва, бира Скупштина на четири године.

Председника Финансијског одбора бирају чланови Одбора.

Финансијски одбор:

1. прати материјално и финансијско пословање Академије и њених фондова и своје мишљење о њиховом законитом и уредном остваривању и о предузимању потребних мера доставља Председништву и Скупштини;
2. прати припрему Финансијског плана и Завршног рачуна Академије и своје мишљење о њиховој законитости и целисходности, као и предлоге мера које треба предузети, доставља Председништву и Скупштини.

Комисија за задужбине

Члан 78.

Комисију за задужбине чини девет чланова: представник Огранка Академије и по један члан из сваког одељења које именује Скупштина Академије.

Радам Комисије руководи председник кога чланови Комисије бирају из својих редова.

Комисија за задужбине:

1. стара се о чувању и одржавању средстава задужбина, задужбинских фондова и фондација;
2. даје предлоге и налоге о употреби средстава задужбина, фондова и фондација, сходно њиховој намени;
3. стара се о извршењу одлука које се тичу завештања, задужбина, фондова и фондација;

4. предлаже Председништву финансијски план за пословање задужбина, фондова и фондација;
5. подноси Скупштини годишњи извештај о свом раду.

ПРЕДСЕДНИШТВО АКАДЕМИЈЕ

Састав и избор Председништва

Члан 79.

Председништво је највиши орган Академије између два заседања Скупштине.

Свако одељење у Председништву представља по један редован члан, који ће по правилу бити секретар одељења, док су председник Академије, потпредседници, генерални секретар и председник Огранка Академије по положају чланови Председништва.

Представнике одељења у Председништву предлажу одељења.

Скупштина на којој се бирају председник, потпредседници и генерални секретар Академије сазива се најмање 30 дана пре дана одржавања.

Председник, потпредседници и генерални секретар Академије бирају се из реда редовних чланова на четири године.

Најмање 15 дана пре одржавања Скупштине одржава се Конференција чланова Академије, која разматра предлоге могућих кандидата за председника, потпредседнике и генералног секретара Академије.

Кандидате за председника, потпредседнике и генералног секретара Академије предлаже двадесет чланова Академије.

За председника, потпредседнике и генералног секретара Академије изабрани су они кандидати који су добили већину гласова свих чланова Академије у радном саставу, умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који због болести, дужег одсуствовања или из других оправданих разлога нису дуже од годину дана учествовали у раду Академије, уколико они не присуствују Скупштини.

У случају да предложени кандидати не добију потребну већину, поступак кандидовања и избора се обнавља по могућству на истој седници Скупштине, а најкасније у року од 30 дана.

Мандат Председништва траје четири године почев од дана конституисања Председништва.

Председништво је конституисано када се изаберу сви његови чланови и потврди избор председника Огранка Академије.

Надлежност Председништва

Члан 80.

Председништво Академије извршава одлуке и закључке Скупштине; стара се о примени Статута Академије и других општих аката Академије; усклађује и усмерава рад Огранка, одељења, одбора, јединица и других радних тела Академије; стара се о извршењу програма рада Академије и њених задатака; врши именовања предвиђена Статутом и другим општим актима Академије и обавља друге послове одређене законом и овим Статутом.

Председништво нарочито:

1. управља целокупним радом Академије између заседања Скупштине;
2. утврђује предлоге програма рада Академије и доставља их Скупштини;
3. утврђује предлог Статута, односно његових измена и допуна и, по прибављеном мишљењу одељења, предлаже Скупштини доношење новог или измене и допуне важећег Статута;
4. предлаже Скупштини оснивање нових и спајање и укидање постојећих одељења;
5. оснива и укида одборе, комисије, групе и друга радна тела. Ако се ова тела оснивају за обављање научног рада или уметничке делатности из надлежности више одељења, на предлог матичног одељења, разматра и усваја њихове програме и извештаје о раду;
6. усклађује програме рада Огранка Академије, одељења и других тела Академије и стара се о извршењу програма Академије;
7. доноси годишњи план за одржавање научних скупова и одобрава програме тих скупова;
8. утврђује Издавачки план Академије и прописује услове издавања и ауторске хонораре за њена издања;

9. даје иницијативу за сазивање Скупштине Академије и подноси Скупштини извештаје и предлоге о раду Академије;
10. предлаже избор иностраних чланова Академије;
11. предлаже Скупштини именовање Управног одбора Академијиног Фонда за научна истраживања;
12. предлаже Скупштини чланове Финансијског одбора;
13. именује управнике јединица Академије;
14. на предлог одељења и Огранка Академије, именује и делегира представнике Академије у органима управљања научних, уметничких и других организација и у другим органима и телима;
15. доноси одлуку о прихватању завештања и образовању задужбина, фондова и фондација и доноси одговарајуће опште акте за сваку задужбину, фонд и фондацију;
16. врши општи надзор над радом института Академије и по потреби разматра њихове извештаје о раду;
17. врши општи надзор над радом фондова;
18. даје сагласност на годишњи извештај о раду института;
19. одржава везе са академијама наука, научним и уметничким институцијама и организацијама у земљи и иностранству; остварује сарадњу са члановима иностраних академија наука и уметности и са нашим и иностраним научницима и уметницима;
20. усваја Финансијски план, Завршни рачун и извештај о попису имовине у складу са законом;
21. бира управника послова Академије;
22. потврђује Правила Огранка Академије;
23. доноси опште акте којима се уређују права и обавезе запослених у Академији и друге опште акте Академије;

Начин рада и одлучивања Председништва

Члан 81.

Председништво обавља послове из свог делокруга на седницама које се одржавају по потреби, а по правилу једном месечно.

Седнице Председништва сазива и председава им председник Академије.

На образложени писани захтев Огранка Академије, појединих одељења или најмање два члана Председништва, председник је дужан да сазове седницу Председништва у року од седам дана од дана подношења захтева.

Председништво може пуноважно решавати ако седници присуствује већина од укупног броја чланова Председништва.

Одсутног или спреченог секретара одељења замењује заменик секретара, а уколико секретар одељења није члан Председништва, изабраног члана замењује секретар његовог одељења, а по потреби заменик секретара.

На упражњено место члана Председништва који је по положају и члан Извршног одбора Академије, Скупштина Академије може изабрати редовног члана Академије, чији мандат траје до истека мандата Председништва.

Одлуке и закључци Председништва доносе се већином гласова присутних чланова.

Уз позив за седницу Председништва достављају се записник претходне седнице и материјал за сваку тачку дневног реда.

Записник о седници Председништва води управник послова.

За записник седнице Председништва одговоран је генерални секретар Академије.

Радна тела Председништва

Члан 82.

За рад на појединим питањима из свог делокруга и за извршење одређеног задатка или посла Академије, Председништво може оснивати одборе, сталне или повремене комисије и друга радна тела.

Положај и надлежност ових радних тела одређују се одлуком о оснивању.

Председништво има Издавачки одбор.

Издавачки одбор

Члан 83.

Издавачки одбор је радно тело Председништва који чине генерални секретар Академије у својству председника, представник Извршног одбора Огранка Академије и секретари одељења, у својству чланова.

У случају одсутности или спречености, секретара одељења замењује на седници Одбора заменик секретара.

Издавачки одбор, на основу предлога Огранка Академије, одељења и јединица Академије:

1. припрема издавачки план, са посебним старањем о мултидисциплинарним пројектима националног значаја и подноси га Председништву на усвајање;
2. утврђује редослед објављивања појединих дела;
3. одређује врсту издања у којег ће се објавити одређено дело;
4. предлаже Председништву висину ауторских хонорара за Академијина издања;
5. утврђује техничке услове и графичку опрему издања Академије.

Издавачки одбор у своме раду примењује одредбе Правилника о издавачкој делатности Академије.

ИЗВРШНИ ОДБОР АКАДЕМИЈЕ

Састав Извршног одбора

Члан 84.

Извршни одбор је извршни орган Скупштине и Председништва.

Извршни одбор сачињавају председник Академије, потпредседници, генерални секретар Академије и председник Огранка Академије.

Надлежност Извршног одбора

Члан 85.

Извршни одбор:

1. извршава одлуке и закључке Председништва и Скупштине Академије;
2. обавља све текуће послове и послове за које га Председништво овласти;
3. стара се о правилном утрошку финансијских средстава и о коришћењу Академијине имовине;
4. подноси предлоге одлука и закључака Председништву и Скупштини;
5. именује чланове радних тела одељења;
6. даје сагласност за образовање организационих одбора скупова одељења;
7. именује директора, чланове и председника управног одбора института у складу са Законом о Српској академији наука и уметности и овим Статутом и даје сагласност на предлог статута института Академије;
8. решава о питањима стављеним му у надлежност овим Статутом и општим актима Академије или одлукама Скупштине и Председништва.

У хитним случајевима Извршни одбор Академије решава и о питањима из надлежности Председништва када оно не може да се састане и такве одлуке подноси на одобрење Председништву на његовој првој наредној седници.

Начин рада и одлучивања Извршног одбора

Члан 86.

Седнице Извршног одбора сазива и председава им председник Академије.

Извршни одбор се састаје према потреби, а најмање два пута месечно.

Одлуке се доносе већином гласова, а у случају поделе гласова одлучујући је глас председника.

На седнице Извршног одбора могу се, по потреби, позивати секретари одељења и други чланови Академије.

Седници Извршног одбора присуствује управник послова који води записник и одговоран је, под општим надзором генералног секретара, за извршење донетих закључака, ако је за то извршење надлежна Служба Академије.

Надлежност председника Академије

Члан 87.

Председник:

1. представља и заступа Академију;
2. сазива седнице Скупштине, Председништва и Извршног одбора и председава им;
3. стара се о извршавању закључака ових органа Академије;
4. има и друга права и обавезе утврђене овим Статутом.

Председника, у случају одсутности или спречености, замењује потпредседник којег он одреди или којег одреди Председништво Академије.

Наредбодавна овлашћења председника Академије

Члан 88.

Председник је наредбодавац за извршење Финансијског плана Академије.

Своја овлашћења из претходног става председник може, у целини или делимично, пренети на управника послова који, у складу с прописима, заједно с руководиоцем дела Службе Академије надлежног за послове финансија и рачуноводства, одговара за правилно и законито материјално и финансијско пословање у Академији.

Потпредседници

Члан 89.

Један потпредседник бира се из реда чланова Одељења за математику, физику и гео-науке, Одељења хемијских и биолошких наука, Одељења техничких наука и Одељења медицинских наука, а други из реда чланова Одељења језика и књижевности, Одељења друштвених наука, Одељења историјских наука и Одељења ликовне и музичке уметности.

Потпредседници помажу председнику у обављању његових задатака.

Потпредседници, сваки за своју област, усклађују рад одговарајућих одељења, прате програме рада одељења и старају се о њиховом успешном остваривању.

Председништво и Извршни одбор Академије могу одлучити да потпредседници брину о остваривању појединих задатака Академије.

Један од потпредседника је председник Управног одбора Академијиног Фонда за научна истраживања.

Генерални секретар Академије

Члан 90.

Генерални секретар:

1. организује и усклађује извршавање одлука и закључака Скупштине, Председништва и Извршног одбора Академије;
2. организује припремање материјала за седнице Скупштине, Председништва и Извршног одбора Академије;
3. усклађује рад секретара одељења и председника одбора, комисија и других радних тела Академије, као и управника јединица Академије;
4. у име Председништва надзире рад јединица Академије;
5. стара се о Академијиним издањима и одговорни је уредник издања Председништва;
6. има и друга права и обавезе у складу с овим Статутом.

V. ЗАДУЖБИНЕ, ФОНДОВИ И ФОНДАЦИЈЕ

Конституисање задужбина, фондова и фондација

Члан 91.

Академија може имати задужбине, фондове и фондације, образоване од имовине коју јој завештаоци оставе у ту сврху.

Одлуку о прихватању завештања и образовању задужбине, фонда или фондације доноси Председништво Академије, при чему води рачуна о задацима Академије.

Општи акти задужбина, фондова и фондација

Члан 92.

Председништво Академије доноси, према намени завештања, опште акте за сваку задужбину, фонд и фондацију.

У општим актима задужбине, фонда или фондације, назначују се завешталац односно дародавац, врста и обим имовине и намена задужбине, фонда или фондације.

Управљање задужбинама, фондовима и фондацијама

Члан 93.

Задужбинама, фондовима и фондацијама управља, према општим актима појединих задужбина, фондова и фондација, Председништво Академије водећи рачуна, у складу са законом и другим прописима, о вољи завештаоца односно дародавца.

Финансијско пословање задужбина, фондова и фондација

Члан 94.

Финансијске послове задужбине, фонда и фондације може, по налогу Комисије за задужбине Академије, обављати Служба Академије.

У финансијском плану сваке задужбине, фонда и фондације посебно се исказују средства одређена за остварење њихове намене.

Финансијско пословање задужбина, фондова и фондација прегледа Комисија за задужбине Академије и о томе подноси извештај Скупштини Академије.

Правилник о задужбинама, фондовима и фондацијама

Члан 95.

Председништво Академије доноси Правилник о задужбинама, фондовима и фондацијама, којим утврђује општа начела о њиховој организацији и раду.

VI. ИНСТИТУТИ АКАДЕМИЈЕ

Члан 96.

Институти чији је оснивач Академија јесу:

1. Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ;
2. Математички институт САНУ,
3. Музиколошки институт САНУ,
4. Византолошки институт САНУ,
5. Етнографски институт САНУ,
6. Балканолошки институт САНУ,
7. Институт за српски језик САНУ,
8. Институт техничких наука САНУ.

Академија може, уз сагласност Владе Републике Србије и у складу са законом којим се уређује научноистраживачка делатност и овим Статутом, да оснива нове институте, да преузима оснивачка права над постојећим институтима, као и да престане да буде оснивач појединих института.

Одлуку о преузимању оснивачких права над постојећим институтима, о престанку оснивачких права над појединим институтима и о оснивању нових института, доноси Скупштина Академије.

Иницијативу, елаборат о оправданости са целокупном документацијом потребном за доношење одлуке из става 3 овог члана, као и предлог одлуке, подноси надлежно одељење Скупштини Академије.

Статус института Академије

Члан 97.

Институти чији је оснивач Академија имају статус правног лица и одговарајућу самосталност у сопственом управљању, располагању финансијским средствима и обављању научноистраживачке делатности и других послова.

Институти чији је оснивач Академија уписују се у Регистар научноистраживачких организација којим води министарство надлежно за научноистраживачку делатност.

Захтев и сву неопходну документацију за упис у Регистар научноистраживачких организација којим води министарство надлежно за научноистраживачку делатност, као и у друге регистре, подноси Институт Академије.

Председништво Академије доноси одлуке којима утврђује начин на који Академија подстиче и унапређује рад института.

Начелни ставови које при томе заузима Академија обавезно се примењују у раду института.

Академија има своје представнике у органима института.

Органи института Академије

Члан 98.

Органи института чији је оснивач Академија јесу управни одбор и директор.

Стручни орган института Академије јесте научно веће.

Управни одбор

Члан 99.

Управни одбор института Академије има пет чланова.

Два члана именује Извршни одбор Академије из реда чланова Академије, једног члана именује министарство надлежно за научноистраживачку делатност, а два члана, на предлог већине запослених у институту Академије, именује Извршни одбор Академије из реда запослених са научним звањем у институту Академије.

Управни одбор има председника којег из реда чланова управног одбора, на предлог чланова управног одбора, именује Извршни одбор Академије.

Мандат председника и чланова управног одбора института Академије траје четири године.

Надлежност управног одбора

Члан 100.

Управни одбор института Академије:

1. доноси статут института, уз предходно прибављену сагласност Извршног одбора Академије;
2. одлучује о пословању института;
3. усваја извештај о пословању и годишњи обрачун;
4. доноси програм и план рада, на предлог директора института;
5. предлаже директора института, по прибављеном мишљењу научног већа института;
6. одлучује о коришћењу средстава у складу са законом;
7. обавља и друге послове, у складу са законом и статутом.

Уколико не постоји сагласност Извршног одбора Академије са предлогом статута института Академије, Управни одбор института дужан је поступати у складу са упутствима Извршног одбора Академије.

Директор

Члан 101.

Директор представља, заступа и руководи радом института Академије, у складу са законом и статутом.

Директор се именује на основу јавног конкурса на четири године и то из реда чланова Академије из одговарајуће области наука, из реда истраживача у научном звању запослених у институту или из реда угледних професора универзитета.

Јавни конкурс из става 2 овог члана расписује управни одбор института Академије.

Директора именује Извршни одбор Академије на образложен предлог управног одбора института, а по прибављеном мишљењу одговарајућих одељења Академије и научног већа института.

Директор мора бити у радном односу у институту Академије.

Директор не може бити члан управног одбора института Академије, али може присуствовати његовим седницама.

Директор института Академије може обављати дужност до навршене 67. године живота, о чему, на предлог одговарајућих одељења Академије, одлучује Извршни одбор Академије.

Ако је директор члан Академије, може бити биран и обављати дужност директора и после навршене 67. године живота.

Уговор о раду, правима и обавезама са директором закључује у име послодавца председник управног одбора института Академије.

Вршилац дужности директора

Члан 102.

У случају да је директор разрешен пре истека мандата, а по окончању јавног конкурса није изабран нови директор, Извршни одбор Академије, на предлог управног одбора института, именује вршиоца дужности директора, на период до шест месеци.

Научно веће института Академије

Члан 103.

Научно веће је стручни орган института Академије.

Научно веће института Академије, које не може имати мање од седам чланова, чине сви истраживачи у научном или наставном звању, као и чланови, чији се број утврђује статутом института Академије, које именује одговарајуће одељење Академије.

Надлежност научног већа

Члан 104.

Научно веће:

1. предлаже програм научноистраживачког рада у складу са законом који уређује научноистраживачку делатност;
2. предлаже научне пројекте и оцењује резултате остварених пројеката;
3. анализира и усваја извештај о остваривању пројеката;
4. анализира и оцењује научни рад истраживача;
5. утврђује предлог за стицање научног звања;
6. даје мишљење о кандидату за директора;
7. обавља и друге послове утврђене статутом института Академије и Законом.

Број истраживача у институту Академије

Члан 105.

Институт Академије има најмање дванаест истраживача који су у радном односу са пуним радним временом, од којих су најмање седам истраживача у научним или наставним звањима.

Чланови Академије и после навршене 67. године могу бити у радном односу у институту.

Издавање научних публикација института Академије

Члан 106.

Издавање основних научних публикација одобрава одговарајуће одељење Академије на основу две рецензије, од којих једну пише члан одељења, изузев радова чији су аутори чланови Академије, који прилажу аутореферат.

Извештај о раду института Академије

Члан 107.

Извештај о раду института Академије подноси се одговарајућем одељењу, које тај извештај, са својим мишљењем, доставља Председништву Академије, а о научним пројектима и министарству надлежном за научноистраживачку делатност.

Финансирање института Академије

Члан 108.

Финансирање научноистраживачког рада института Академије врши се у складу са законом који уређује научноистраживачку делатност.

Финансирање из става 1 овог члана обухвата пројектно финансирање, као и финансирање:

1. сталних и других трошкова;
2. одржавања научноистраживачке инфраструктуре;
3. плата помоћног особља.

Број помоћног особља чије се плате финансирају из буџета Републике Србије не може бити већи од једне трећине броја истраживача запослених у институту Академије са пуним радним временом.

Институти Академије достављају министарству надлежном за научноистраживачку делатност, током текуће године, предрачун трошкова за наредну годину за финансирање намена из става 2, тачке 1, 2 и 3 овог члана.

На почетку сваке календарске године, министарство надлежно за научноистраживачку делатност и институт Академије закључују уговор о финансирању намена из става 2, тачке 1, 2 и 3 овог члана, којим се утврђује висина поменутих средстава.

Допунска средства института Академије представљају сопствени приходи и други извори, под условом да не угрожавају аутономију и достојанство научноистраживачког рада.

Институт Академије сноси потпуну одговорност за своје материјално и финансијско пословање.

Старање о раду института Академије

Члан 109.

Зависно од предмета истраживачког рада, Председништво одређује које ће одељење пратити рад и непосредно се старати о унапређењу делатности појединих института Академије.

VII. СРЕДСТВА АКАДЕМИЈЕ

Члан 110.

Средства за рад Академије обезбеђују се у буџету Републике Србије.

За рад Академије могу се користити средства задужбина, фондова и фондација, средства остварена уговором с трећим лицима, средства од донатора и из других извора.

Располагање средствима Академије

Члан 111.

Средства Академије утврђују се и распоређују Финансијским планом Академије, у складу са законом.

Академија, у складу са законом, самостално располаже својим средствима.

Средства за научноистраживачки рад

Члан 112.

Средства из буџета Академије, наменски добијена за научноистраживачки рад, образују Фонд за научна истраживања Академије.

Фонд може имати и друге приходе у складу са законом.

Средства фонда утврђују се и распоређују као посебна позиција у Финансијском плану Академије.

Фондом управља Управни одбор.

Коришћење средстава из Фонда за научна истраживања

Члан 113.

Средстава Фонда за научна истраживања распоређују се за финансирање програма и пројеката Академије, сходно Правилнику о задацима и пословању Фонда.

Чланови Академије немају право на хонорар из средстава Фонда, осим хонорара за издавачку делатност, али средства Фонда могу користити за научна истраживања, награде сарадницима, путовања и учешће на научним скуповима.

Награда члановима Председништва Академије, Извршног одбора Огранка Академије, секретарима одељења и управницима јединица Академије

Члан 114.

Чланови Председништва Академије, чланови Извршног одбора Огранка Академије, секретари одељења и управници јединица Академије уколико су чланови Академије, примају одговарајућу награду чију висину утврђује Извршни одбор Академије.

Уколико члан Академије истовремено обавља две или више дужности за које се прима одговарајућа награда, може примати само једну, и то већу награду.

Наменски фондови

Члан 115.

Академија може, у складу са законом, оснивати и друге фондове, чију намену и начин рада уређује Председништво Академије посебним општим актима.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 116.

Прво заседање Скупштине на којем се бира Председништво Академије по овом Статуту одржаће се априла 2011. године.

Председник Академије, потпредседници, генерални секретар и председник Огранка Академије, изабрани на основу старог Статута, задржавају своје положаје до конституисања Председништва по овом Статуту.

Члановима Извршног одбора Огранка Академије мандат траје најдаље до краја марта 2011. године.

До конституисања Председништва по овом Статуту, одељења ће у Председништву представљати секретари одељења.

Секретари одељења, заменици секретара одељења и управник послова Академије, изабрани на основу старог Статута, обављаће своје послове до истека именована свог мандата.

Директори јединица Академије и њихови заменици, именовани на основу старог Статута, настављају са радом као управници јединица Академије, односно заменици управника.

Чланови и председници стручних савета јединица Академије и одељенских и међуодељенских одбора и комисија, именовани по старом Статуту, настављају са радом најдаље до краја 2011. године. Нова именована врше се по овом Статуту.

Радна тела Академије, образована по старом Статуту, настављају са радом.

Чланови и председник Финансијског одбора бирани по старом Статуту, настављају са радом до истека свог мандата. Нова именована врше се по овом Статуту.

Чланови и председник Управног одбора Академијиног фонда за научна истраживања, Комисије за задужбине и Издавачког одбора, бирани по старом Статуту, настављају са радом најдаље до краја 2011. године. Нова именована врше се по овом Статуту.

Питања која нису регулисана у прелазним и завршним одредбама овог Статута, решаваће се појединачним одлукама Председништва.

Чланови ван радног састава

Члан 117.

Затечени чланови ван радног састава Академије задржавају стечени статус.

Усклађивање општих аката са Статутом

Члан 118.

Сви општи акти којима се уређују организација и рад Академије усагласиће се са одредбама овог Статута у року од годину дана од дана ступања на снагу Закона о Српској академији наука и уметности.

Ступање на снагу Статута

Члан 119.

Овај Статут ступа на снагу осмог дана од дана истицања на огласној табли у згради Академије.

Ступањем на снагу овог Статута престаје да важи претходни Статут Српске академије наука и уметности (бр. 153/1 (пречишћен текст), од 20. фебруара 2002. године).

Скупштина Српске академије науке и уметности
П р е с е д н и к

академик Никола Хајдин